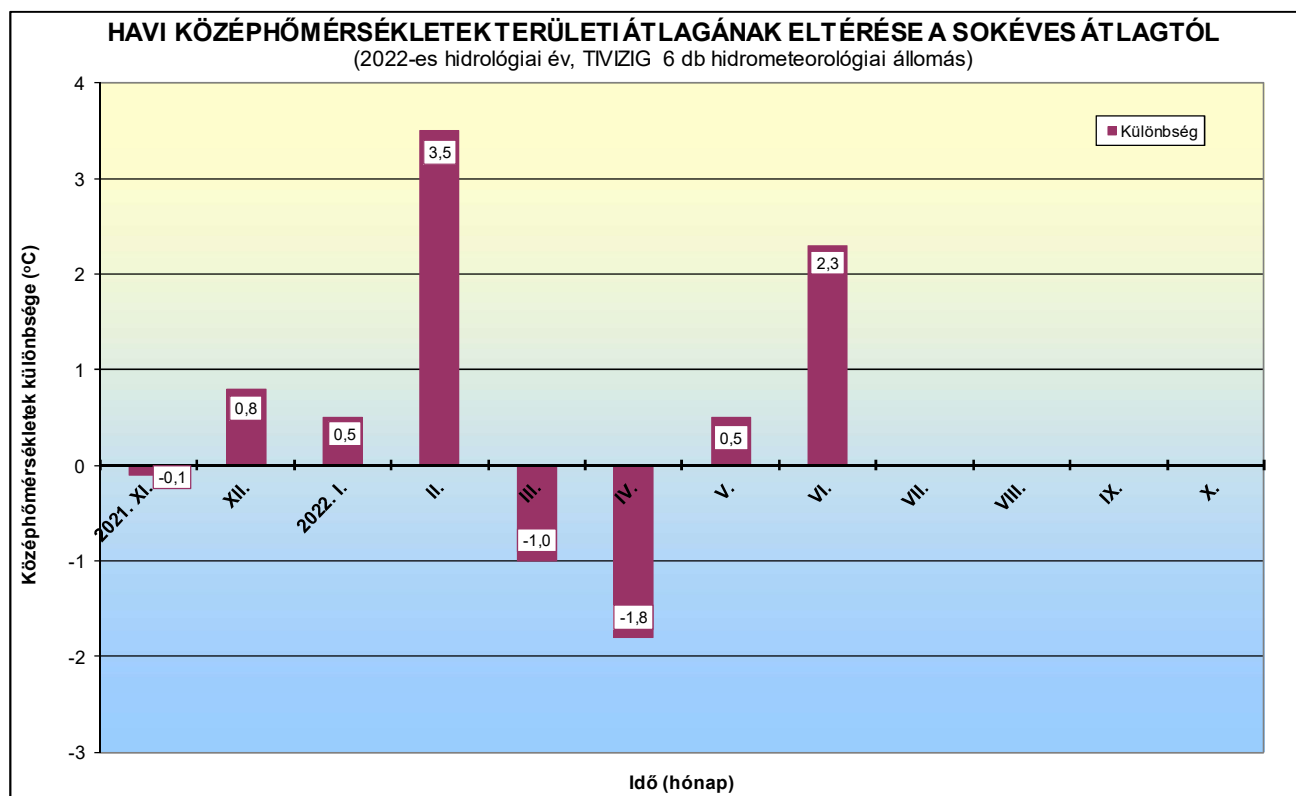

2022. június havi hidrometeorológiai és vízgazdálkodási helyzetértékelés a TIVIZIG működési területére

1. Hidrometeorológiai helyzet értékelése:

Június hónapot a sokéves átlagnál jóval melegebb és csapadékszegény időjárás jellemezte. A TIVIZIG 6 db hidrometeorológiai mérőállomásain észlelt adatok alapján a hónap középhőmérséklete 22,8 °C volt, amely 2,3 °C-kal több volt a sokéves átlagnál (20,5 °C). A maximum hőmérsékletek 21,2 °C és 39,0 °C, a minimum hőmérsékletek 8,0 °C és 22,5 °C között alakultak.

A szélső hőmérsékletek jellemzésére szolgáló nyári nap (napi maximum hőmérséklet 25 °C vagy afelett) 28-30 nap, hőségnap (napi max. hőm. 30 °C vagy afelett) 14-19 nap volt, forró nap (napi max. hőm. 35 °C vagy afelett) 3-4 nap volt.

A vizsgált időszakban a TIVIZIG mérőállomásain mért napfénytartam a hónapra jellemző sokéves átlagot jóval meghaladta.

Állomás neve:	Június hónapban mért napfénytartam (óra)	Június hónap sokéves átlaga napfénytartam (óra)	Eltérés (óra)
Apavára	340,6	220,2	+120,4
Darvas	353,8	253,0	+100,8
Debrecen (OMSZ)	407,4	272,1	+135,3

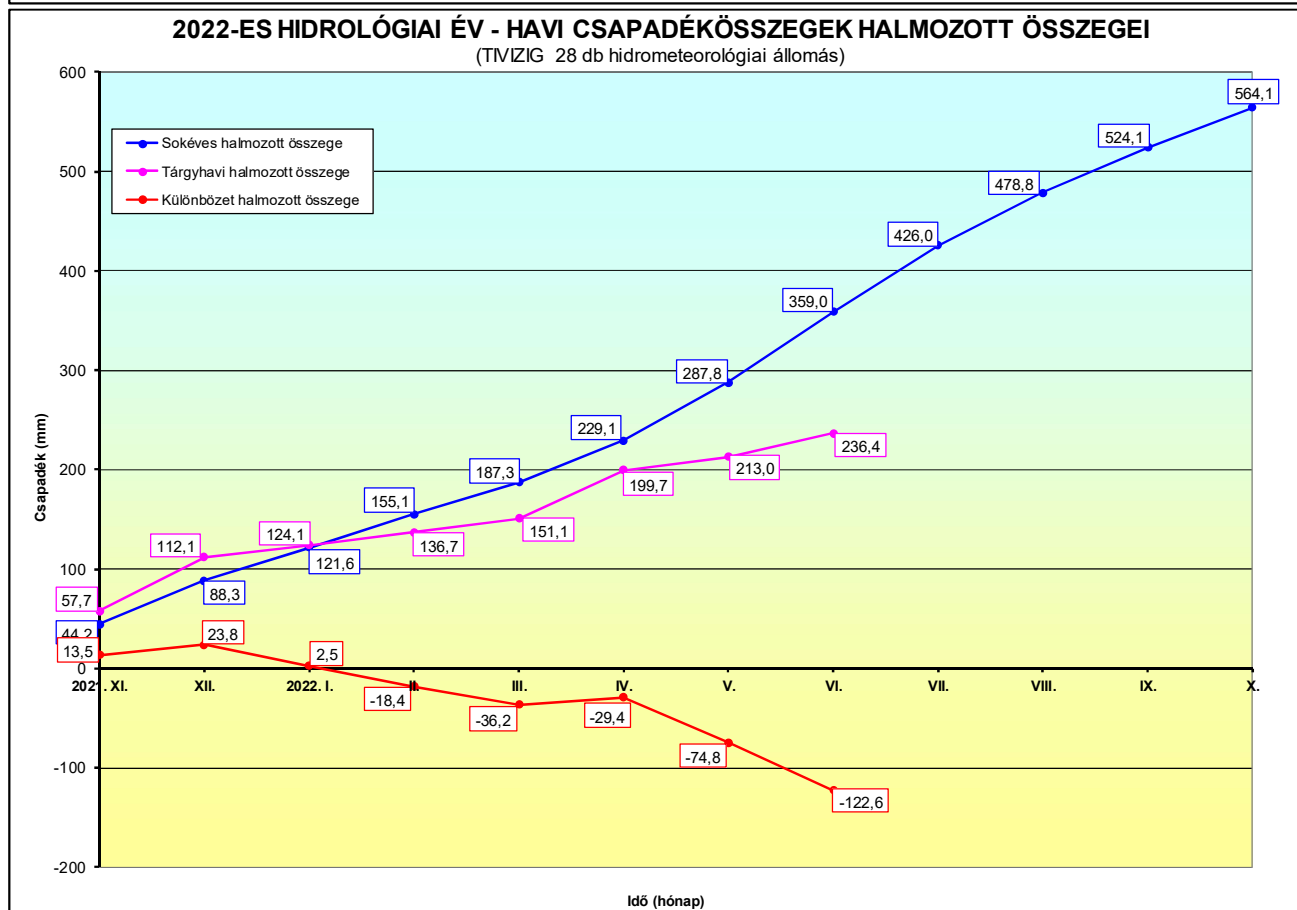
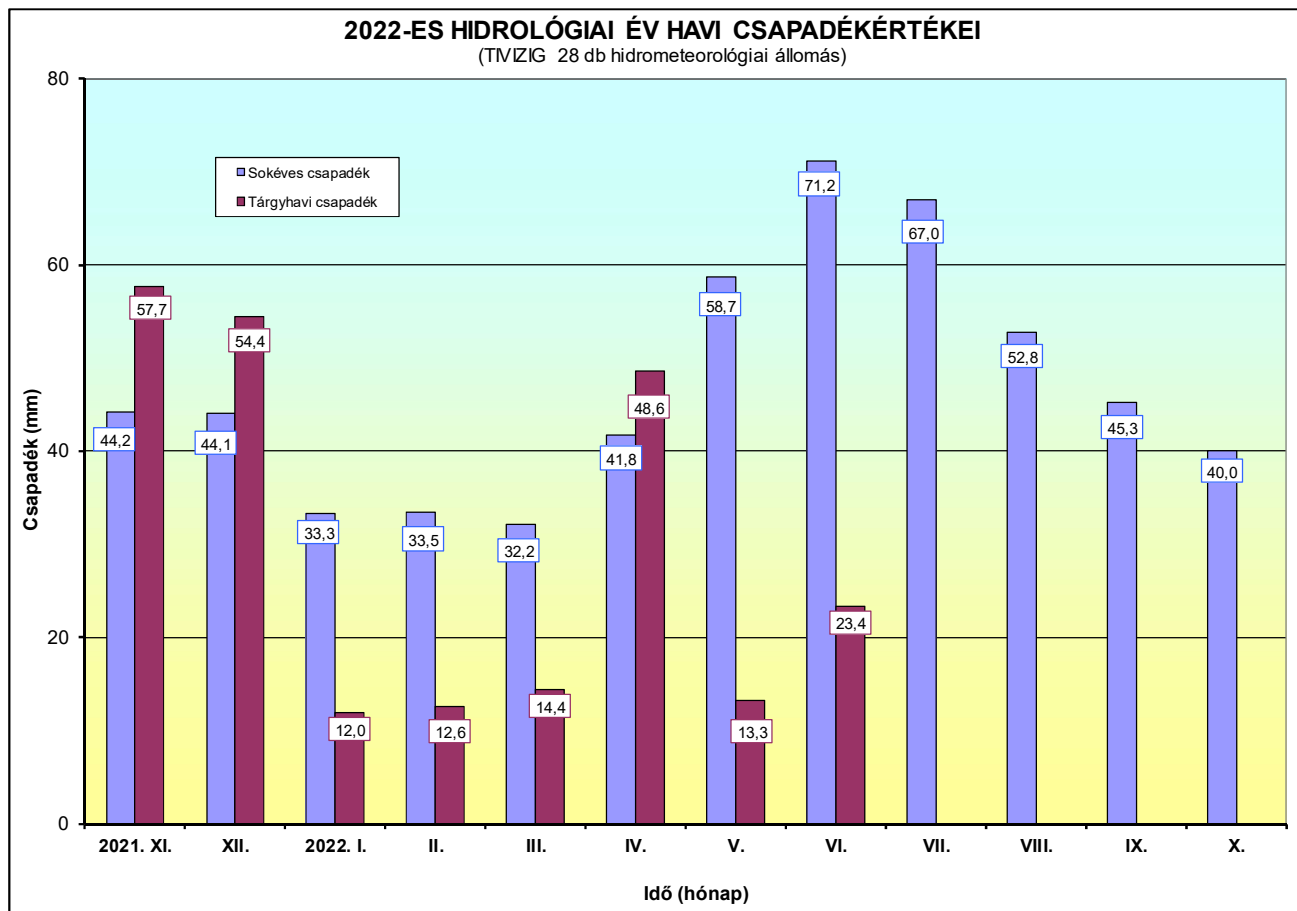
A lehullott csapadék területi átlaga 23,4 mm, amely csak egyharmada volt a június hónapra jellemző értéknek (71,2 mm). Működési területünkön a legtöbb csapadék egy hónap alatt 46,8 mm Biharnagybajom állomáson, míg a legkevesebb 4,7 mm Szeghalom állomáson hullott. Az észlelőhálózatunkban a hónap során 24 óra alatt a legtöbb csapadék 34,1 mm Biharnagybajom állomáson esett június 8-án.

Belvízvédelmi szakaszok havi területi csapadékátlagainak maximuma 31,5 mm volt a 09.12. Alsónyírvíz-Nagy-éri belvízvédelmi szakaszon, ami 57,4%-kal volt kevesebb a sokéves átlagnál (74,0 mm). A legkisebb területi csapadékátlag 16,1 mm volt a 09.03. Tiszai-felső belvízvédelmi szakaszon, amely 78,8%-kal volt kevesebb a sokéves havi átlagnál (76,1 mm).

Területi átlag tekintetében a naptári év 146,4 mm, a hidrológiai év 122,6 mm, a tenyészidőszak 86,4 mm hiányt mutat.

Csapadékviszonyok a folyók külföldi vízgyűjtő területén

Vízgyűjtő neve	Június havi csapadékösszeg a vízgyűjtők területi átlagában (mm)
Tisza	25,8
Berettyó	38,5
Sebes-Körös	35,6

2. Folyóink hidrológiai jellemzői:

Folyóink vízgyűjtőjén június hónapban folytatódott a csapadékszegény időjárás.

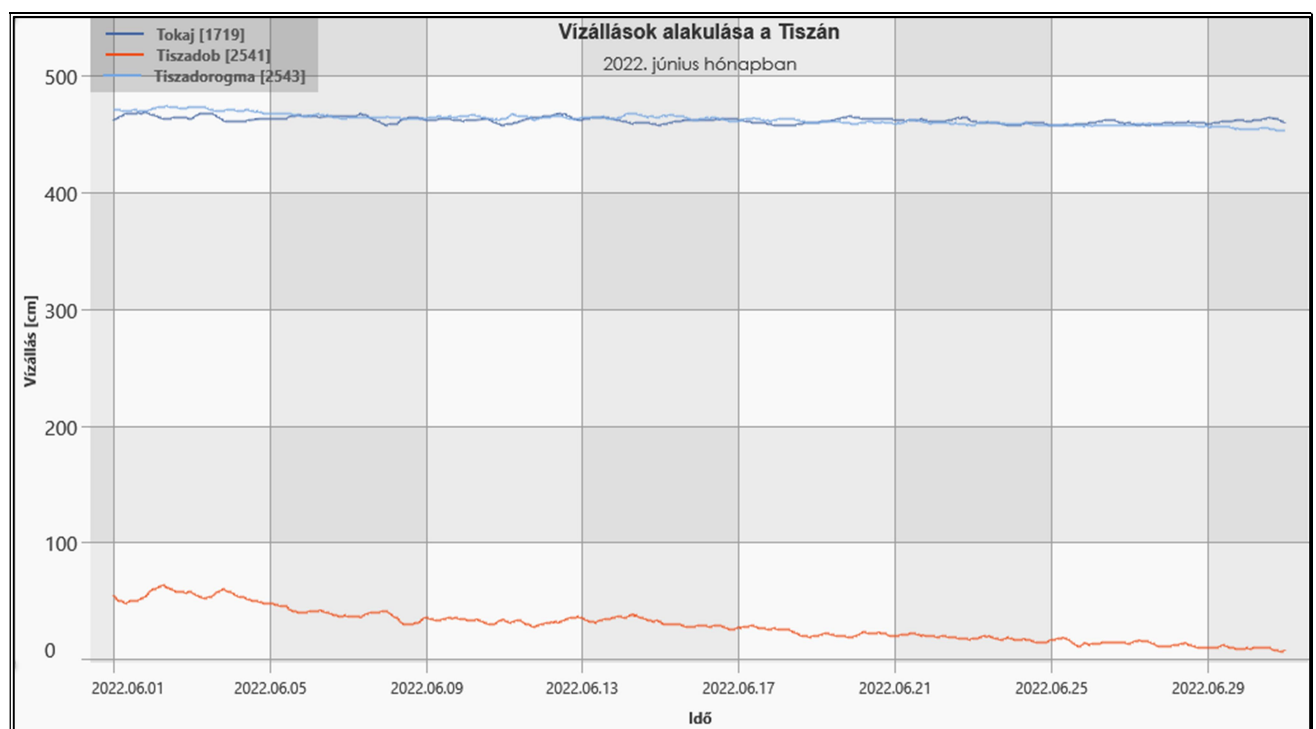
A hónapban a Tiszán a nyári üzemrendhez kötődő vízállásokat észleltünk. A Tisza-tónál így május 2-től magasabb nyári vízszintet tart a Kiskörei Vízlépcső (Kisköre-felső 735±5 cm). A duzzasztók – Tiszalök és Kisköre – üzemelése folyamatos és zavartalan volt.

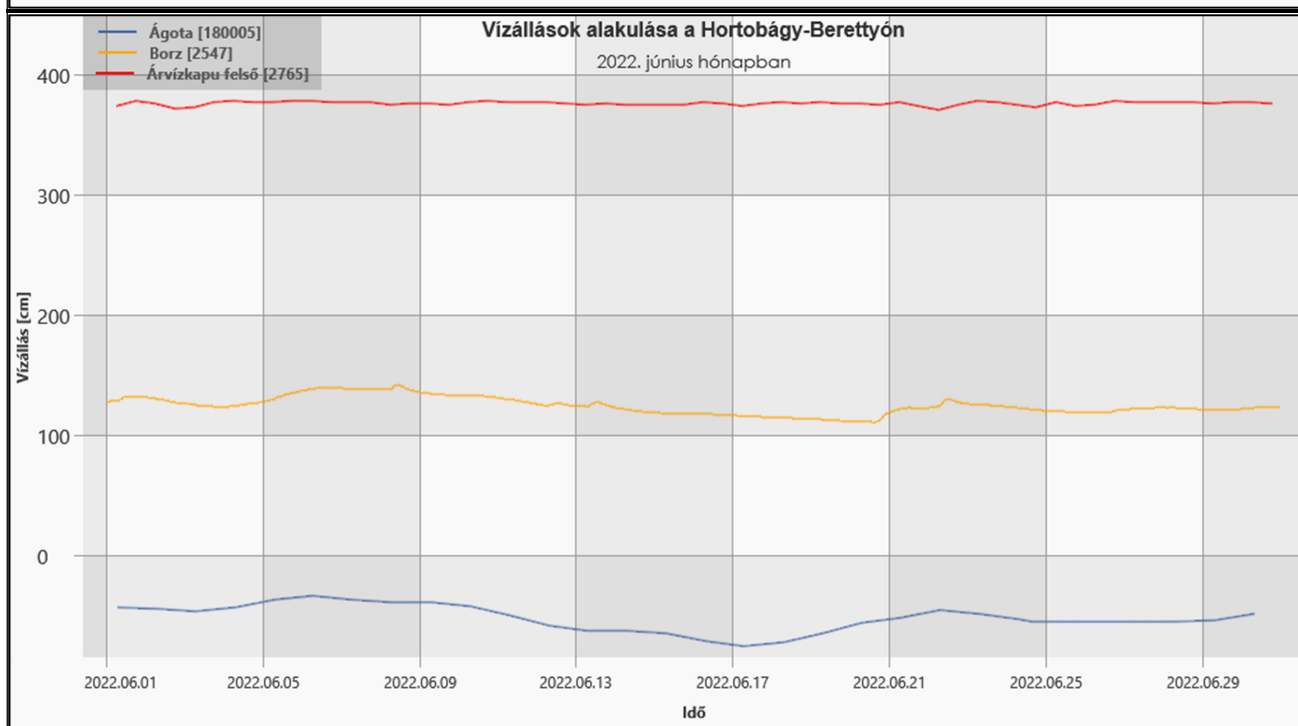
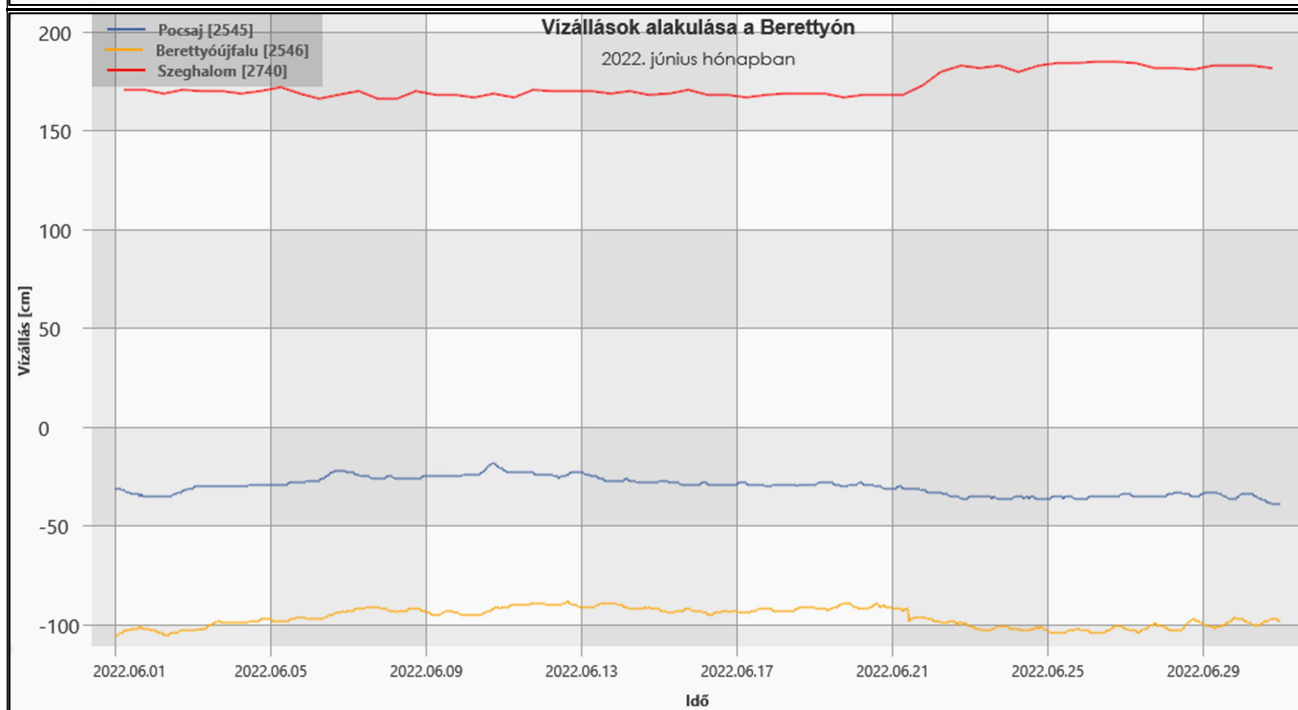
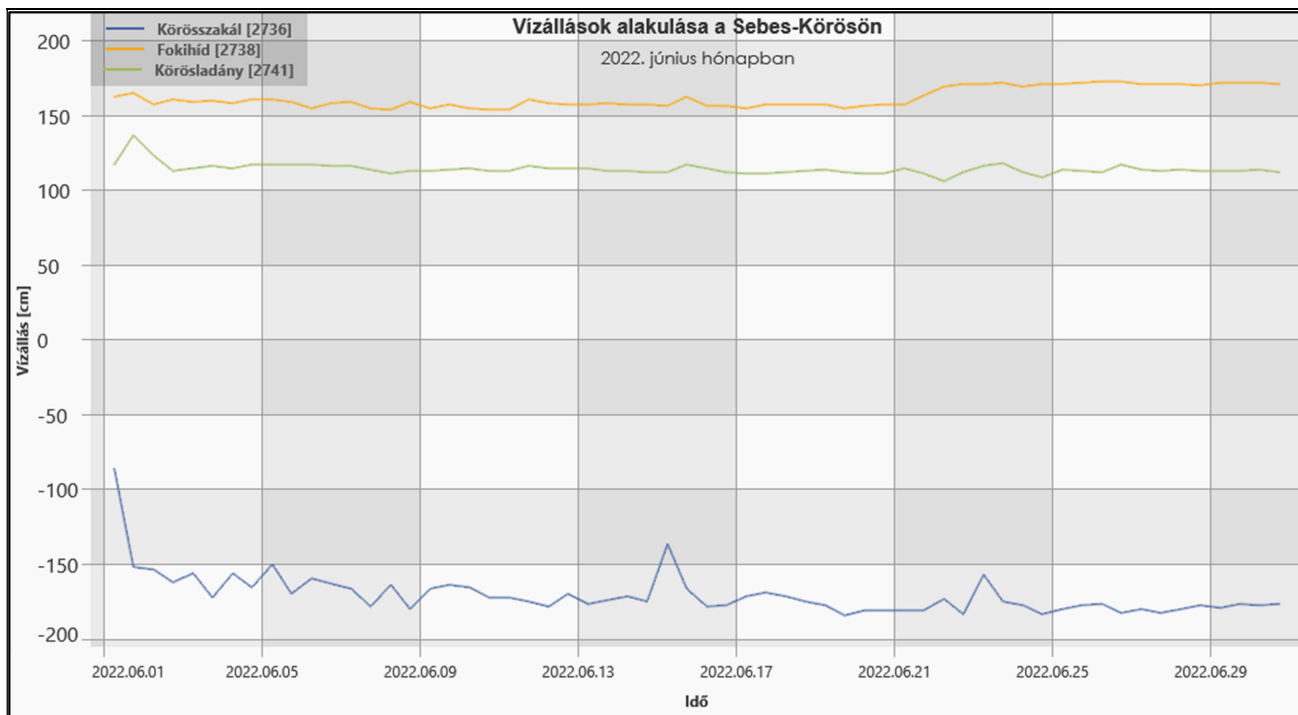
A Sebes-Körös vízjárása, amit a román területen történő vízkormányzás erősen befolyásol, ebben a hónapban is a kis- és középvízi tartományban mozgott. Körösladányban június 21-től +310 cm-es duzzasztási szintet tart a KÖVIZIG.

A Berettyó vízjárását elsősorban a román területen történő vízkormányzás befolyásolta, a vízállások a kis- és középvízi tartományban voltak megfigyelhetőek. A folyó alsó szakaszán a körösladányi duzzasztás hatása érvényesült.

A Hortobágy-Berettyón változó, a társVIZIG-ek közötti egyeztetett Körös-völgyi vízáradás vízhozamához tartozó vízállásokat figyelhettünk meg. A békésszentandrás duzzasztón a március 3-tól +485cm felvízszintet tart a gyulai igazgatóság.

Állomás	LKV (cm)	LNV (cm)	I. fok (cm)	II. fok (cm)	III. fok (cm)	Vízállás-tartomány június hónapban (cm)	Vízhozam-tartomány június hónapban (m ³ /s)
Tisza – Tokaj	-184	928	650	750	800	457 - 469	n. a.
Tisza – Tiszadob	-310	783	n. a.	n. a.	n. a.	7 - 64	55,8 – 244,9
Tisza – Tiszadorogma	-130	883	n. a.	n. a.	n. a.	453 - 474	n. a.
Berettyó – Pocsaj	-77	542	400	450	500	-39 - -18	1,22 - 2,25
Berettyó – Berettyóújfalu	-166	512	300	400	450	-105 - -88	2,70 - 3,60
Berettyó – Szeghalom	-59	678	300	400	500	166 - 185	1,81 - 5,59
Sebes-Körös – Körösszakál	-198	518	250	350	400	-184 - -86	3,46 - 32,4
Sebes-Körös – Fokihíd	-52	700	n. a.	n. a.	n. a.	154 - 173	n. a.
Sebes-Körös – Körösladány	-68	815	400	500	600	106 - 137	6,25 - 33,24
Hortobágy-Berettyó – Ágota	-114	284	n. a.	n. a.	n. a.	-75 - -33	4,25 - 6,35
Hortobágy-Berettyó – Borz	28	438	250	300	350	111 - 142	n. a.
Hortobágy-Berettyó – Árvízkapu felső	-31	785	600	650	700	371 - 379	12,70 - 22,73

Tavaink vízállása

Tározó	Maximális üzemvízszint (cm)	Június hónap végére jellemző vízállás (06. 30-án, cm)
Fancsika I.	200	n. m.
Fancsika II.	300	n. m.
Fancsika III.	135	n. m.
Halápi tározó	177	n. m.
Bodzás tározó	220	n. m.
Vekeri tó	165	m. sz.

3. Felszín alatti vizek hidrológiai jellemzői:

3.a. Talajvíz helyzet értékelése:

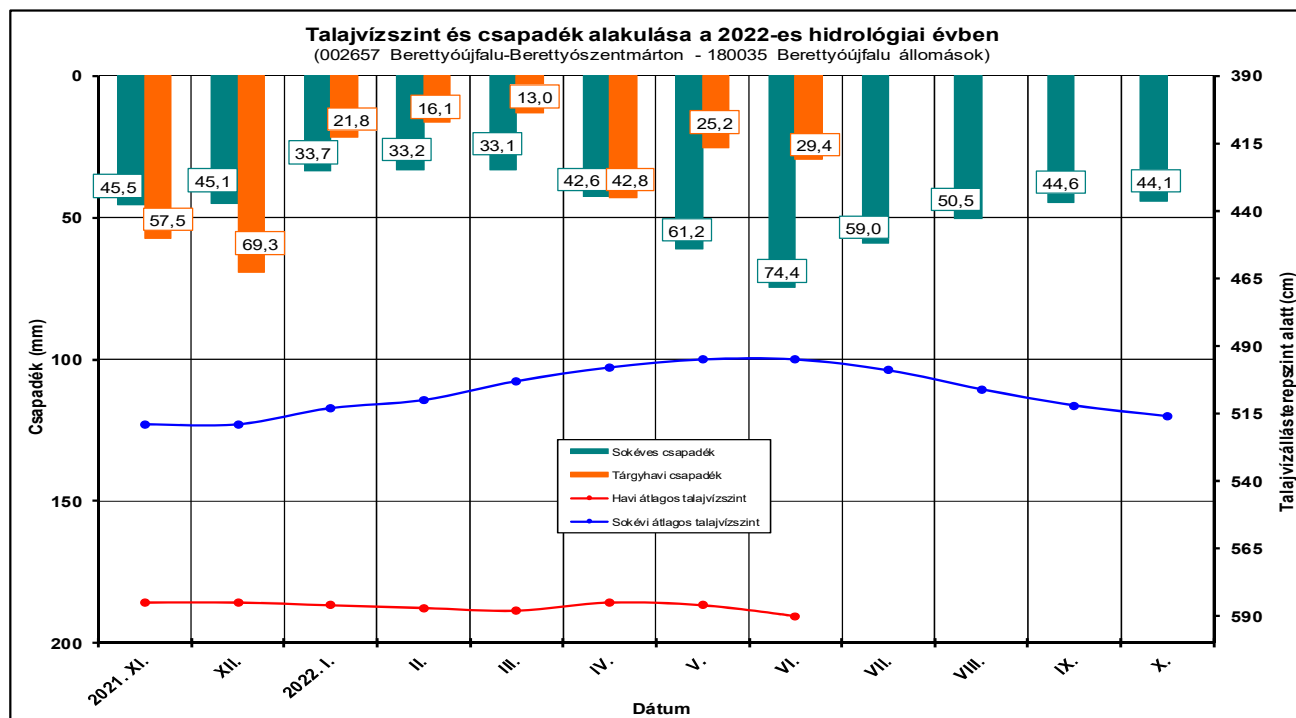
(A kiértékelés a táblázatban szereplő 9 db kút átlaga alapján történt.)

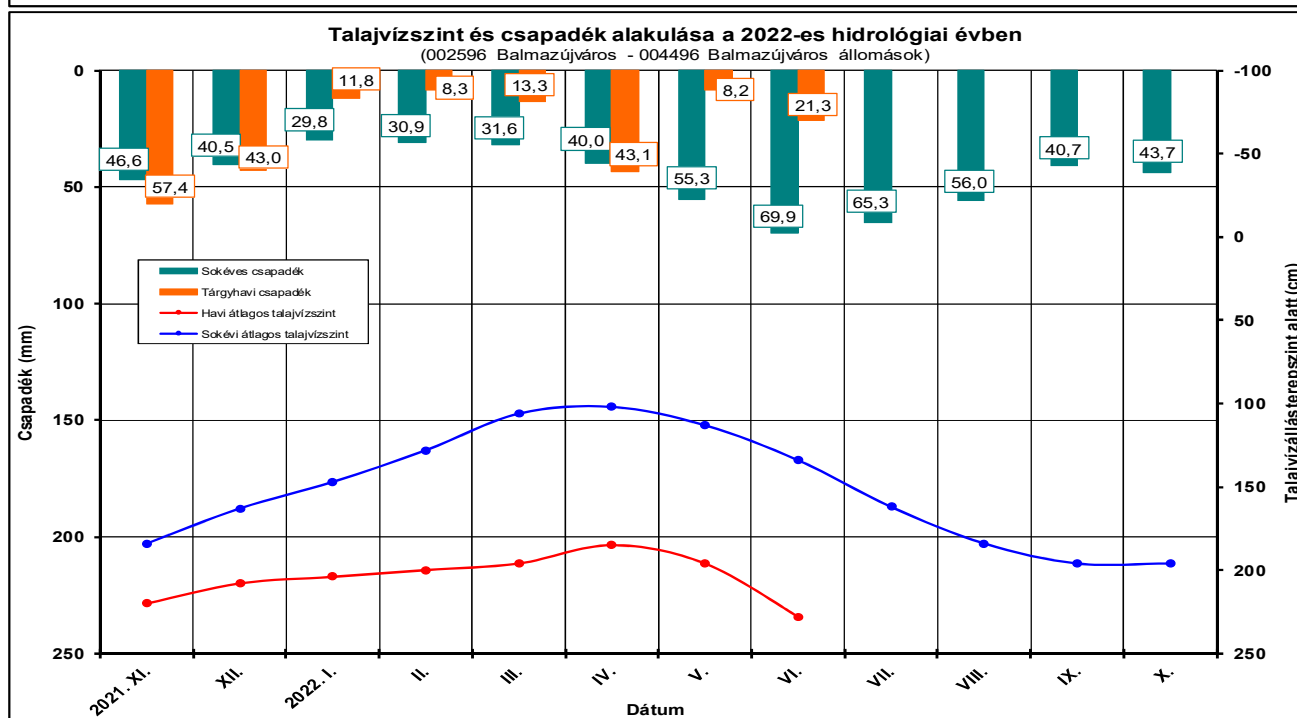
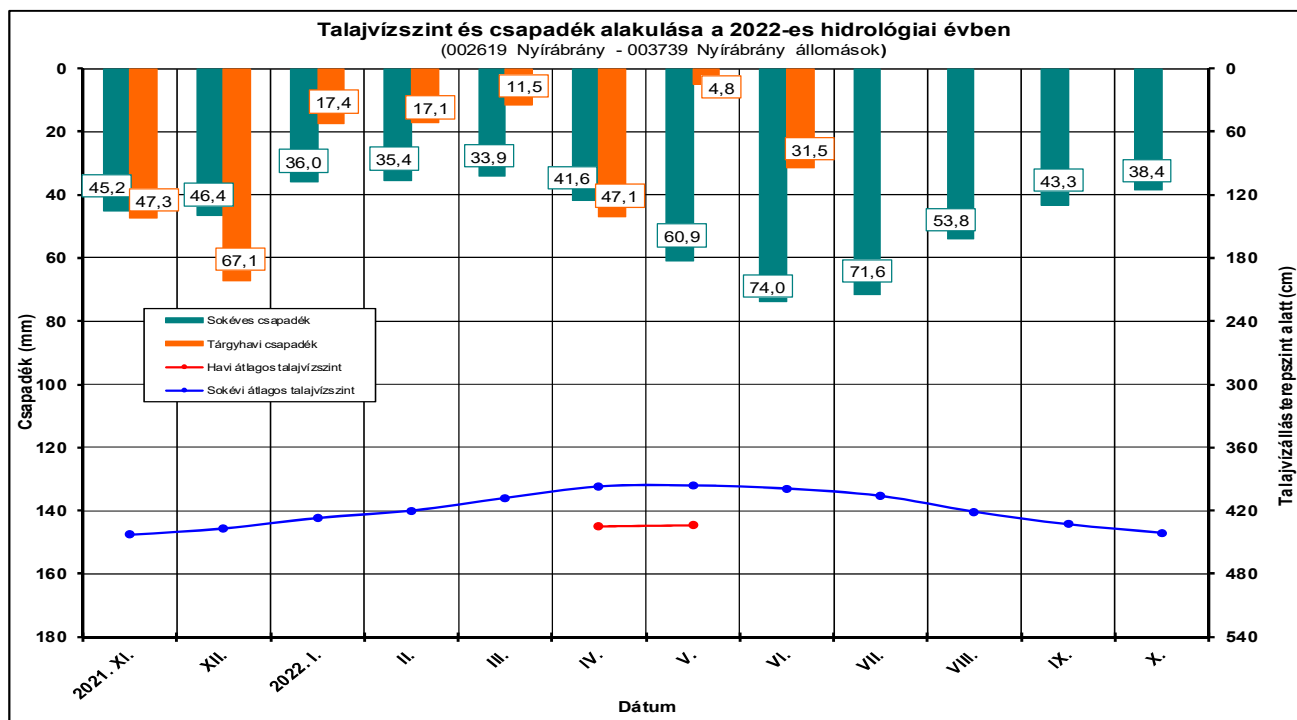
Működési területünkön június hónapban 153 - 590 cm terepszint alatti mélységtartományban helyezkedett el a talajvíztükör. A júniusban mért talajvízszintek területi átlaga 14,3 cm-rel csökkent a május hónapban észlelt vízszintekhez képest.

A sokéves átlagnál 59 cm-rel alacsonyabb volt a május havi középérték. A legnagyobb eltérést a sokévestől, 95 cm-t Berettyóújfalu térségéből jelentették. A Nyírábrányi államásunk június hónapban ki volt száradva.

3.b. Havi átlagos talajvízállás terepszint alatt

Talajvízkút törzsszáma, helye	Június		LNV (cm)/(dátum)
	Sokéves (cm)	Tárgyévi (cm)	
002567 Tiszalök	344	418	125 (1985. 03.)
002693 Polgár-Alsórét	290	348	173 (2011. 01.)
002583 Egyek	353	427	+14 (1971. 02.)
002596 Balmazújváros	134	228	4 (1986. 02.)
002609 Debrecen	301	305	217 (1980. 07.)
002629 Kaba	212	299	53 (1980. 08.)
002657 Berettyóújfalu	495	590	300 (2012. 10.)
002656 Komádi	108	153	+14 (1999. 02.)
002619 Nyírábrány	396	n.a	169 (1966. 02.)

4. Vízgazdálkodási helyzet jellemzése:

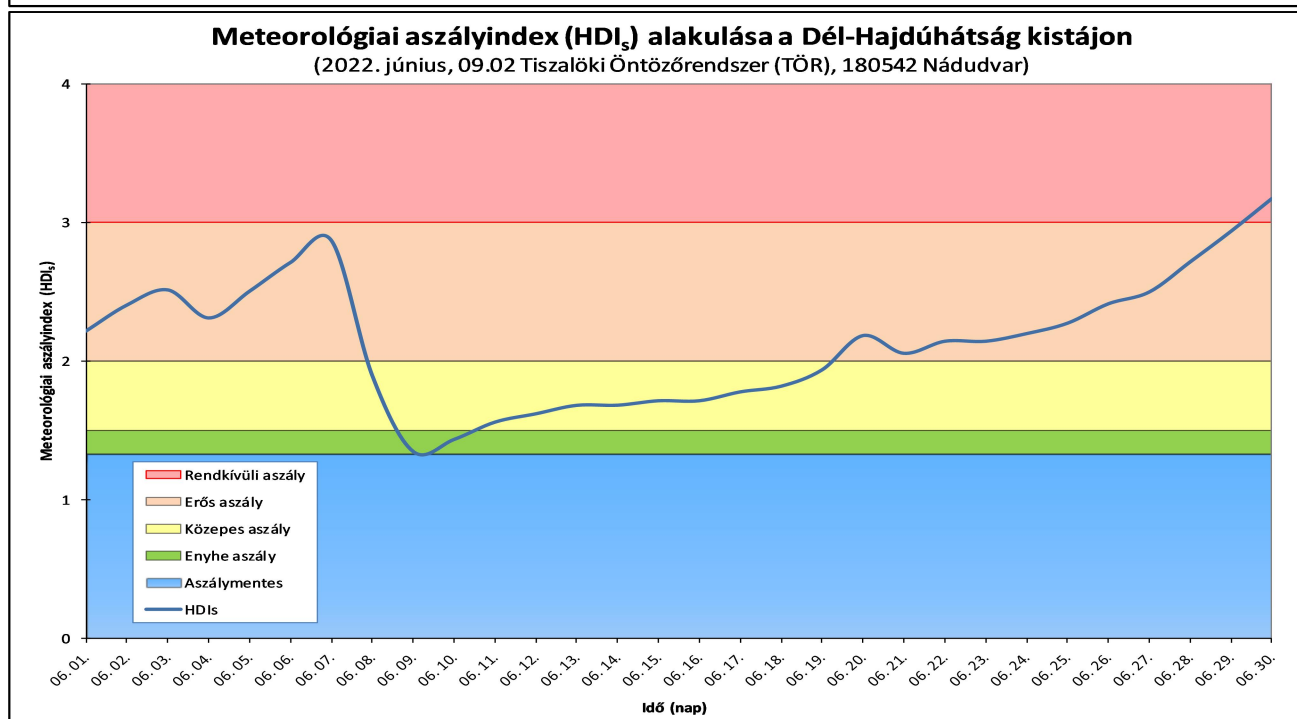
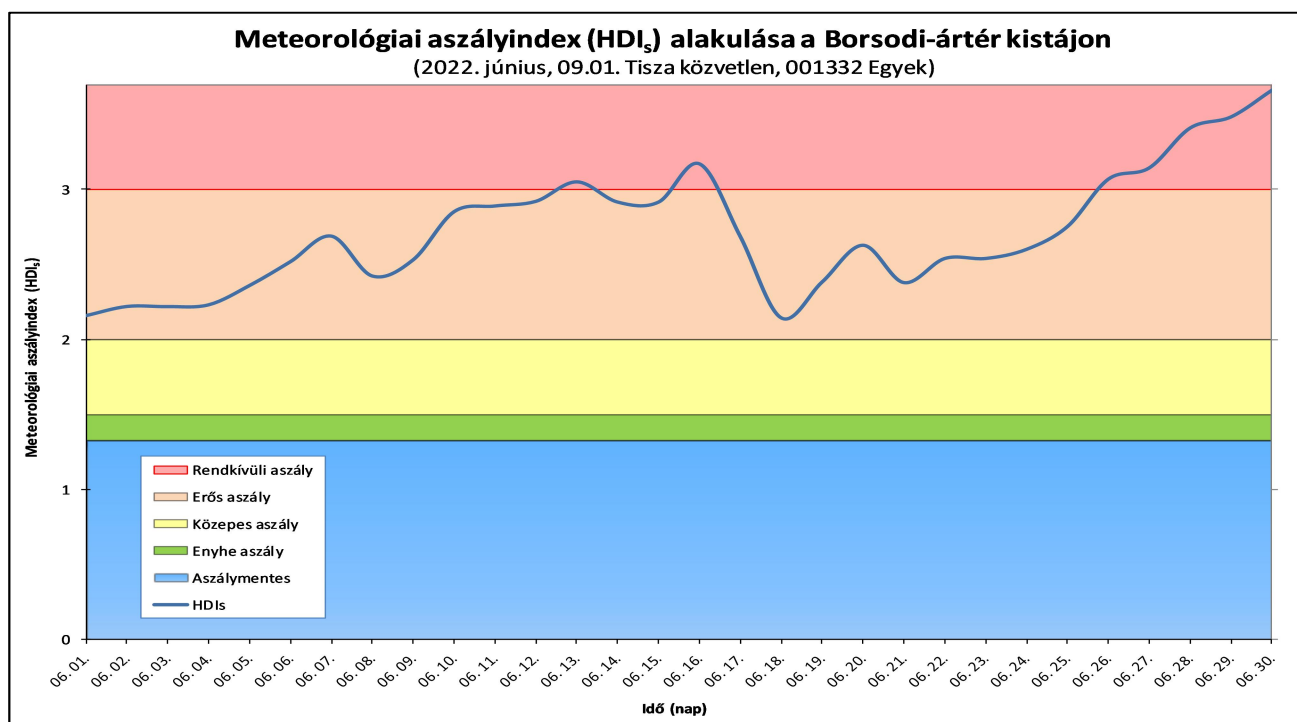
A Szegedi Tudományegyetem és az ATIVIZIG által 2015-2016 folyamán kidolgozott új hazai aszályindex alkalmas a vízhiányos, aszályos időszak napi gyakorisággal számítható jellemzésére. A HDI (Hungarian Drought Index) felhasználja a napi csapadékmennyiségeket és a napi középhőmérsékleteket, a megelőző időszak adataiból napi víztartalékot becsül és a sokéves átlaghoz viszonyít. Értéke nem évszakfüggő: átlagos időjárású időszakban 1 körül van az értéke, átlagosnál csapadékosabb vagy hűvösebb időszakban ez alatt, szárazság idején pedig felette.

A 10/1997. (VII. 17.) KHVM rendelet 4. melléklete szerint a HDI_s (meteorológiai aszályindex) értéke alapján a vízháztartási helyzet minősítése:

- $HDI_s < 1,33$: aszálymentes
- $1,33 \leq HDI_s < 1,5$: enyhe aszály
- $1,5 \leq HDI_s < 2,0$: közepes aszály
- $2,0 \leq HDI_s < 3,0$: erős aszály
- $3,0 \leq HDI_s$: rendkívüli aszály

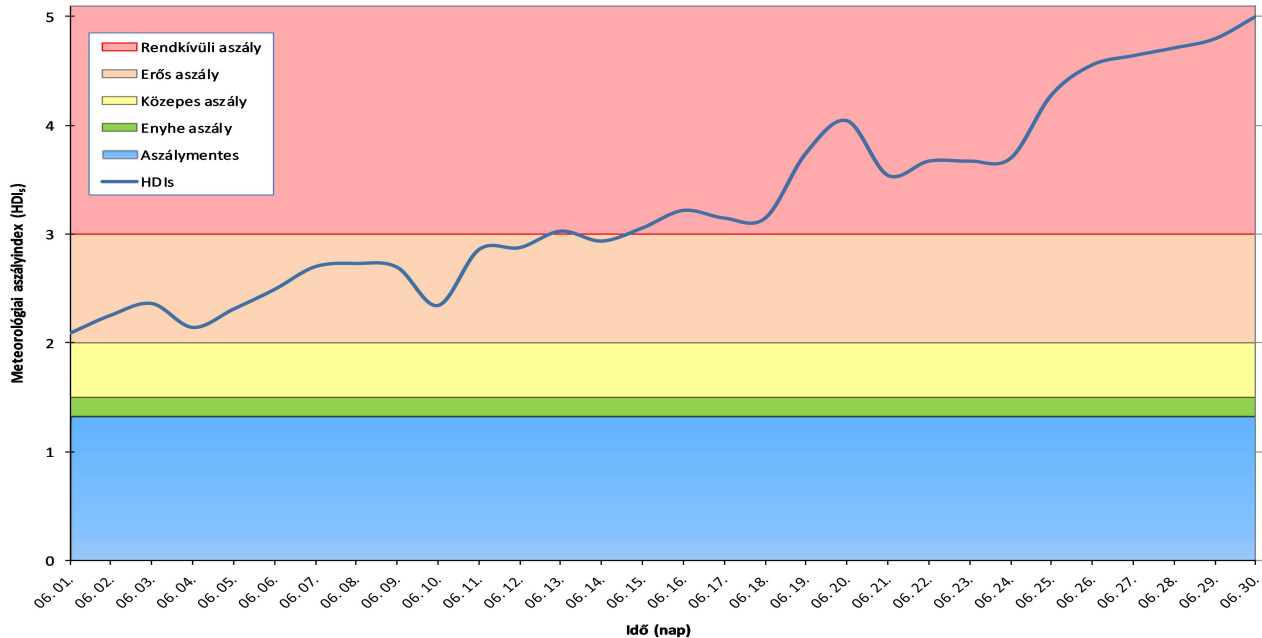
Az ország területén 2016-2021-ben a vízügyi szolgálat 112 db automata mérőállomást létesített az Operatív Aszálymonitoring Rendszer részeként. A TIVIZIG működési területén 9 db ilyen állomás üzemel. Az állomáshálózatban mért paramétereiből kiszámított meteorológiai aszályindex (HDI_s) értékeinek alakulását havi átlag formájában a következő táblázatban és a napi értékeit május hónap folyamán grafikonokban szemléltetjük. Az alábbi táblázat és az ábrák jól szemléltetik, hogy a májusban újrakezdődött aszályos vízháztartási helyzet a júniusi száraz, meleg időjárás hatására csak tovább romlott.

Tájegység	2021. 11. hó	2021. 12. hó	2022. 01. hó	2022. 02. hó	2022. 03. hó	2022. 04. hó	2022. 05. hó	2022. 06. hó	2022. 07. hó	2022. 08. hó	2022. 09. hó	2022. 10. hó
Borsodi ártér	1,09	0,70	0,94	1,28	1,70	1,13	1,56	2,72				
Hortobágy	0,90	0,67	0,87	1,17	1,46	1,02	1,56	3,18				
Hajdúhát Déli rész	1,39	0,83	1,01	1,30	1,61	0,98	1,44	3,29				
Hortobágy	1,13	n. a.	n. a.	n. a.	1,58	1,05	1,48	2,91				
Berettyó-Kálló köze	1,01	0,88	0,94	1,16	1,59	1,23	1,55	1,70				
Bihari sík	1,36	0,97	1,00	1,27	1,68	1,33	1,33	2,24				
Dél-Hajdúhátság	1,37	0,92	1,12	1,41	1,78	1,25	1,57	2,15				
Dél-Nyírség	1,13	0,85	n. a.	1,06	n. a.	0,92	1,36	1,56				
Hajdúhát Északi rész	1,41	0,81	1,05	1,35	1,71	1,05	1,64	3,42				

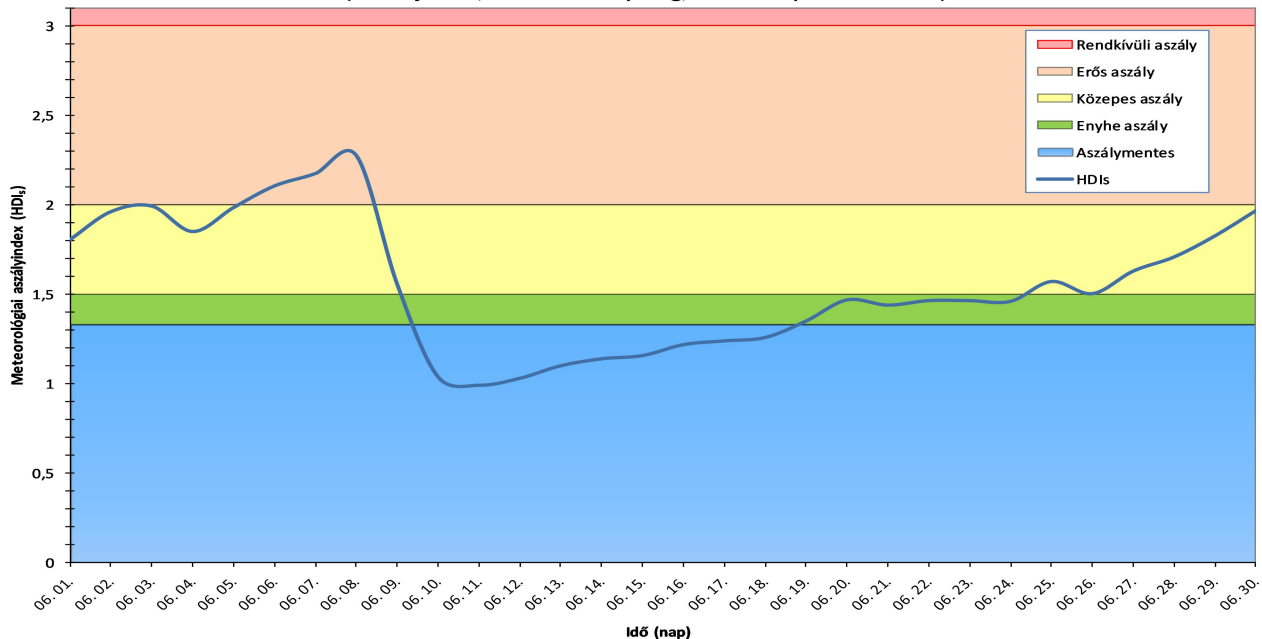
Meteorológiai aszályindex (HDI_s) alakulása a Hajdúhát kistérségben

(2022. június, 09.03 Hajdúhát, 180427 Hajdúböszörmény, Serfőző-dűlő)

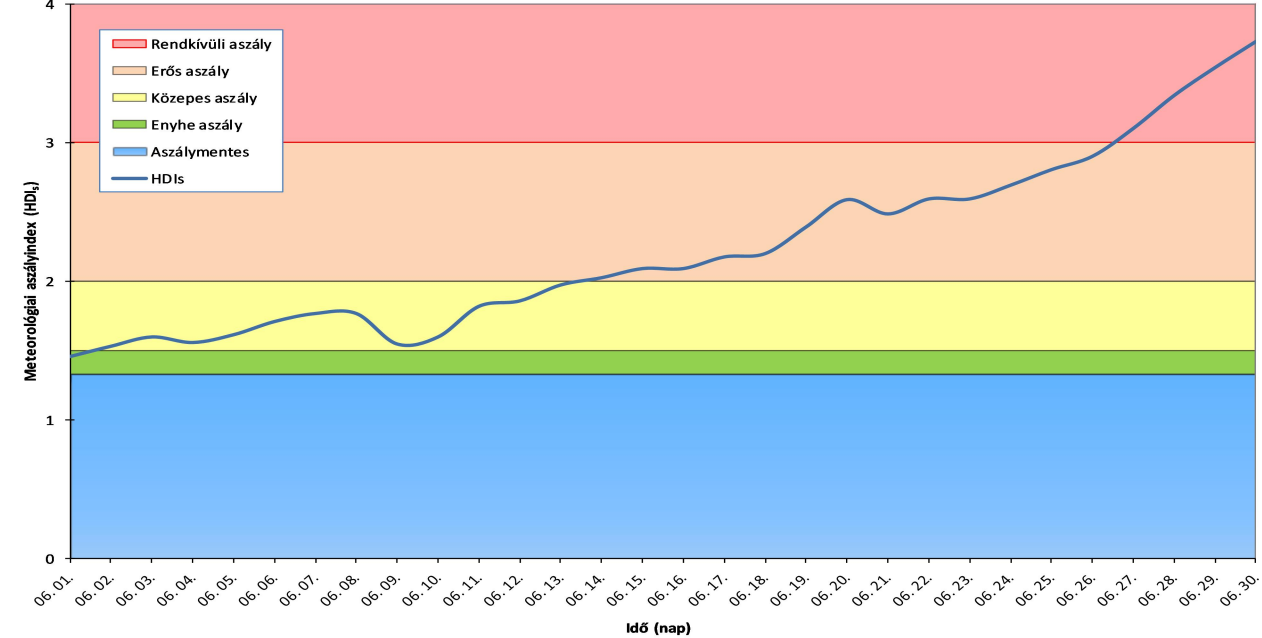
Meteorológiai aszályindex (HDI_s) alakulása a Dél-Nyírség kistérségben

(2022. június, 09.04. Alsó-Nyírség, 001333 Nyírmártonfalva)

Meteorológiai aszályindex (HDI_s) alakulása a Bihari sík kistérségben

(2022. június, 09.05 Berettyó-Sebes Körös, 180543 Mezősas, Nagy-Herés-kert)

5. Vízgazdálkodás:

5.a. Vízhasznosítás: A Tiszalöki Öntözőrendszer vízforgalma

Állomás	2021. június átlagos vízleadás (m ³ /s)	2022. június átlagos vízleadás (m ³ /s)	2022. június minimum vízleadás (m ³ /s)	2022. június maximum vízleadás (m ³ /s)
KFCS – Tiszavasvári	17,76	21,0	17,2	26,7
NYFCS – Tiszavasvári	3,41	3,91	2,63	5,66
KFCS – Bakonszeg	3,84	4,18	4,04	4,96
Hortobágy-Berettyó - Ágota	5,52	5,5	4,1	6,6

5.b. Ivóvízellátás: Zavartalan volt.

6. Vízkárelhárítás:

6.1. Árvízvédelem: Június hónapban a TIVIZIG működési területén árvízvédelmi készültség elrendelésére nem került sor.

Pontszerű III. fokú árvízvédelmi készültség továbbra is érvényben van a védtöltés helyreállítási munkálatainak elvégzése érdekében az alábbi árvízvédelmi szakaszon:

Szakasz	Szakasz neve	Vízfolyás(ok)	Fokozat	Időtartam
09.01.	Tiszafüred-tiszakeszi	Tisza	III. fok	2021. 11. 11. 14:00 –
09.02.	Tiszatarján-rakamazi	Tisza	III. fok	2021. 11. 11. 14:00 –
09.05.	Szeghalom-darvasi	Berettyó	III. fok	2021. 11. 11. 14:00 –

6.2. Belvízvédelem: Június hónapban a TIVIZIG működési területén belvízvédelmi készültség elrendelésére nem került sor.

6.3. Vízminőség-védelem: Június hónapban a TIVIZIG működési területén vízminőség-védelmi esemény nem történt.

6.4. Vízhiány elleni védekezés: Június hónap folyamán a TIVIZIG működési területén egy vízhiányvédelmi körzetben volt érvényben védelmi fokozat:

Szakasz	Vízhiányvédelmi körzet	Fokozat	Időtartam
09.02.	Tiszalöki öntözőrendszer (TÖR)	II. fok	2022. 03. 22. 10:00 – 2022. 04. 26. 09:00
		I. fok	2022. 04. 26. 09:00 – 2022. 06. 30. 09:00
		III. fok	2022. 06. 30. 09:00 -

Debrecen, 2022. augusztus 3.

Lossos László
mb. osztályvezető

Összeállították:

Bodor Tamás vízrajzi ügyintéző
Kunkli Zoltán vízrajzi ügyintéző
Marosi Zoárd vízrajzi csoportirányító
Mészárosné Balogh Anna Edit adminisztrátor